

Poboljšanje efikasnosti mreže SDG kroz efikasno balansiranje i

upravljanje

Postizanje visokokvalitetnih toplotnih mreža, uključujući maksimalnu efikasnost i optimizaciju sistema

ENGINEERING
TOMORROW

Amer Karabegović

Danfoss, ko smo mi?

+42,000

Zaposlenih širom sveta.
Ljudi su osnova našeg
poslovanja.

Na putu da bude CO₂ neutralan
do 2030.

Proizvodnih jedinica u više od
20 zemalja.

1933

Dugogodišnje iskustvo u
inovacijama i inženjeringu.

Prodaja širom sveta u
više od
100
država

Tri jaka poslovna segmenta sa
vodećom pozicijom na tržištu
Power Solutions
Climate Solutions
Power Electronics and Drives

Vodeći tehnološki
partner za naše klijente
koji žele da
dekarboniziraju svoje
poslovanje kroz
energetsku efikasnost,
prodiktivnost mašina,
niske emisije i
elektrifikaciju.

Imamo jasne ciljeve i mape
puta za ESG
(zaštitu životne sredine, društvenu odgovornost
i savesno korporativno upravljanje)

3

ključne oblasti koje želimo da
promenimo korak po korak:

Dekarbonizacija

Stvaramo pionirska korisnička rešenja za dekarbonizaciju na inteligentan, cenovno-optimalan način i osiguravamo karbonsku neutralnost u sopstvenom poslovanju.

Cirkularnost

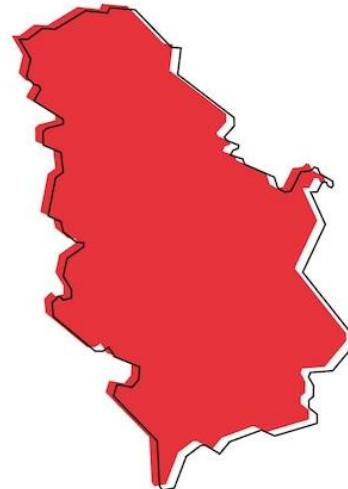
Razvoj inovativnih i najboljih u klasi cirkularnih proizvoda sa visokim standardom razvoja, proizvodnje, prodaje i isporuke kako bismo vam isporučili nove prepoznatljive vrednosti.

Raznolikost i inkluzija

Nudimo vodeće iskustvo zaposlenih koje privlači i zadržava raznovrsne vrhunske talente i neguje inkluzivnu kulturu.

Danfoss, ko smo mi?

33

Zaposlenih u Srbiji

Prisutni poslovni
segmenti

Climate Solutions

Power Electronics and
Drives

1997

Danfoss kancelarija
u Beogradu počela
je sa radom pre 28
godina

Danfoss Climate
Solutions

District Energy

Buildings Solutions

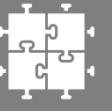
Danfoss d.o.o.
Đorđa Stanojevića 12
11000 Beograd
Tel: 060/2098559
mail: [filip.zardin@danfoss.com](mailto:fيلip.zardin@danfoss.com)

Danfoss District Energy
segment

Prodaja opreme
Konceptualna rešenja
Tehnička podrška
Izbor i specifikacija opreme
Pomoć pri puštanju u rad
Treninzi i obuke

Pet razloga zašto SDG igraju ključnu ulogu u energetskoj tranziciji

				
EFIKASNOST	INTEGRACIJA OIE I REKUPERACIJE OTPADNE TOPLOTE	FLEKSIBILNOST I OTPORNOST	UBLAŽAVANJE KLIMATSKIH PROMENA	PAMETNE MREŽE
Sustemi daljinskog grejanja koriste centralizovanu proizvodnju energije.	Sustemi daljinskog grejanja mogu lako da integrišu obnovljive izvore energije i otpadnu toplotu.	Sustemi daljinskog grejanja nude fleksibilnost u pogledu vrsta goriva i izvora energije i povećavaju energetsku otpornost.	Sustemi daljinskog grejanja doprinose smanjenju emisija GHG i ublažavanju klimatskih promena.	Sustemi daljinskog grejanja se mogu integrisati sa tehnologijama pametnih mreža, omogućavajući bolje upravljanje snabdevanjem i potražnjom za

Što je cišto moramo znati?

01 POTROŠNJA/POTRAŽNJA TOPLOTE

mreža, pumpne stanice, topotna podstanica, skladište topote

02 DISTRIBUCIJA TOPLOTE

mreža, pumpne stanice, topotna podstanica, skladište topote

03 PROIZVODNJA TOPLOTE

primarna goriva, TE, OIE, višak topote, spaljivanje otpada, tretman otpadnih voda, skladištenje topote, režim rada

04 ZAKONODAVSTVO

lokalni propisi i uredbe o snabdevanju topotom, tarifni sistem, nacionalni energetske zakoni i propisi, direktive EU, zakon o zaštiti potrošača, vlasništvo SDG, vlasništvo nad infrastrukturom

05 POKRETAČI TRŽIŠTA

cene, trgovina energijom, gradska uprava, nacionalne regulatorne agencije, banke, vlasnici zgrada i stanova, upravnici zgrada, krajni korisnici

Održivi nosioci
energije i
najoptimalniji
proizvodni miks

Efikasna
distribucija i
integracija u sistem
(povezivanje)

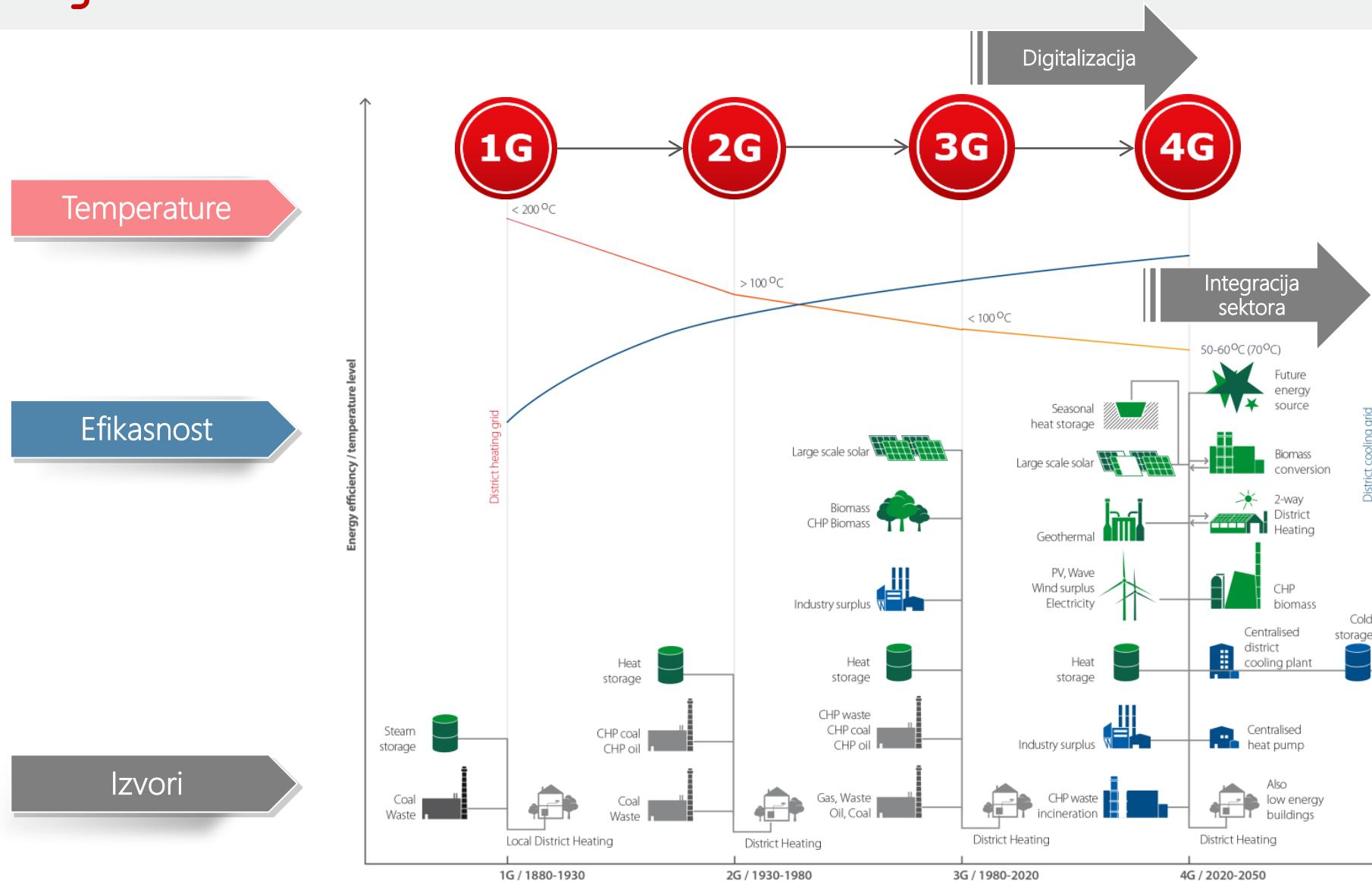

Efikasno korišćenje
energije na nivou primene
(zgrade, industrija,
itd.)

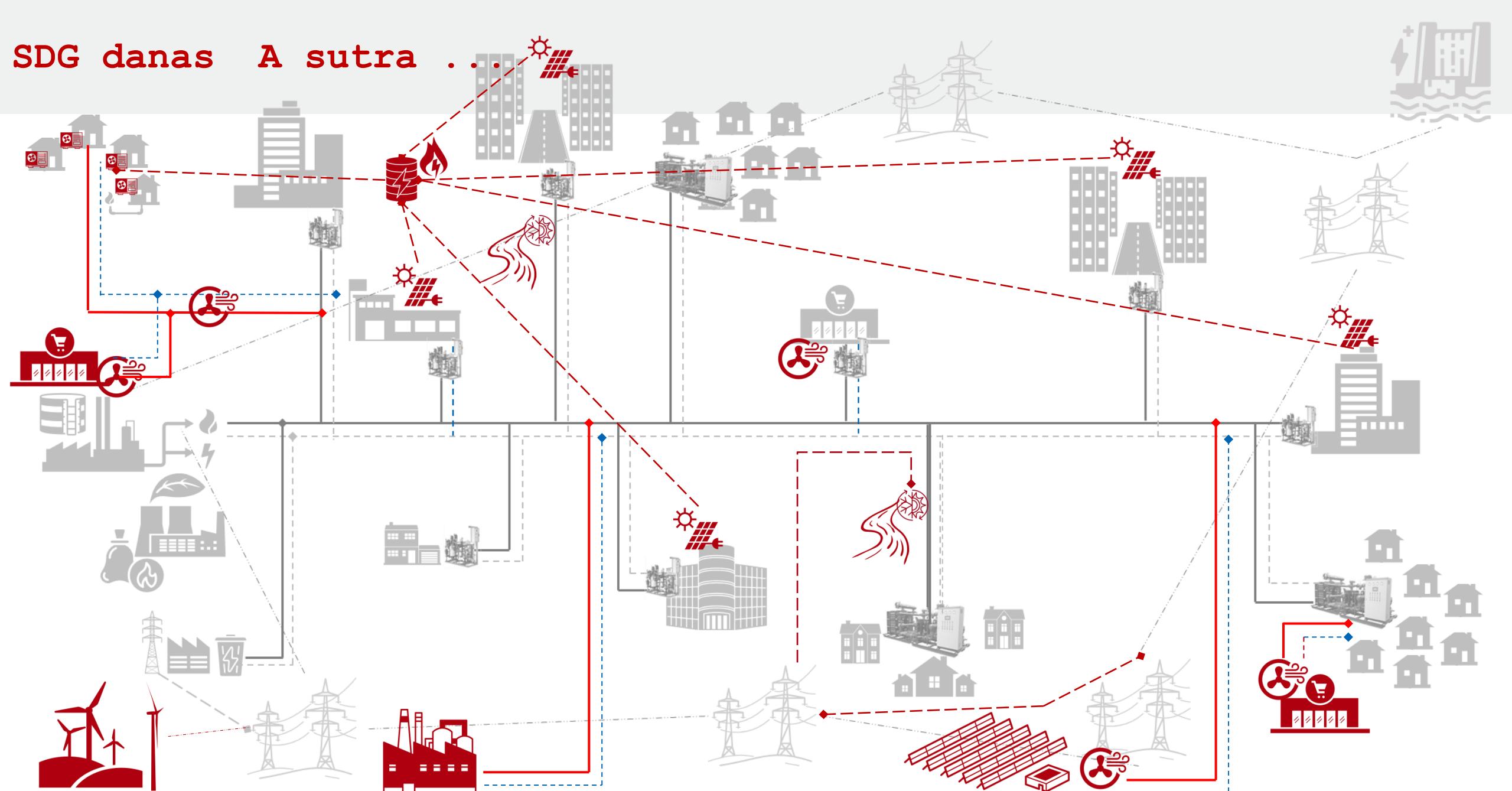

Efikasan i
održiv sistem
DG

Pozadina: Generacije sistema daljinskog grejanja. Cilj je 4. generacija.

SDG danas A sutra . . .

Gde smo danas?

- › Tradicionalni (školski) pristup modernizacije SDG:
 1. potrošnja,
 2. distribucija,
 3. proizvodnja.
- › Danas? Potrebna je fleksibilnost i drugačiji pristup. Zašto?
- › Pritisak dekarbonizacije, prioritne mere na proizvodnji toplotne i električne energije.
- › 4. generacija SDG zbog integracije različitih izvora toplotne energije, sezonskog skladištenja energije te integracije sektora.
- › Industrijske toplotne pumpe su u fokusu, elektrifikacija uopšteno govoreći.
- › S jedne strane elektrifikacija i toplotne pumpe, s druge strane visoke cene električne energije i vrlo dinamično tržiste snabdevanja električnom energijom.

- › Toplotne pumpe zahtevaju niže temperaturne režime, posebno povratne temperature ako želimo visoku efikasnost pumpi (COP).
 - › Insistiranjem na visokotemperaturnim TP dovodi do značajnog povećanja investicije.
› WWHP ¹ COP heating: 2.686
› WWHP ¹ Heating: 11,100 kW
› WWHP ¹ Power input: 4,133 kW
› Working hours: 5,405 (60 GWh)
› Power consumption: 22,340 MWh
› The total CAPEX of the equipment in the WWHP system is about 3,598.10 kEUR | › WWHP ² COP heating: 4.153
› WWHP ² Heating: 9,880 kW
› WWHP ² Power input: 2,379 kW
› Working hours: 6,073 (60 GWh)
› Power consumption: 14,447 MWh
› The total CAPEX of the equipment in the WWHP system is about 2,459.83 kEUR |
|---|--|
- › Manja investicija za 1.138,27 kEUR (80 standardnih Danfoss stanica, do 500 kW - uključena isporuka, montaža i puštanje u rad ili renoviranje primarne strane 150 podstanica)
 - › Za isto godišnje toplotno opterećenje (30 GWH), potrošnja električne energije manja za 3.946 MWh ili 35%.
 - › Godišnja ušteda električne energije ~343 kEUR i smanjenje CO2 od 627 tona.

Šta podrazumeva upravljanje toplotnom mrežom?

NETWORK

NETWORK

NETWORK

NETWORK

NETWORK

MONITORING I AUTOMATIZACIJA

Korišćenje senzora, merača protoka i kontrolnih sistema za prikupljanje podataka i automatizaciju odluka, smanjujući intervencije.

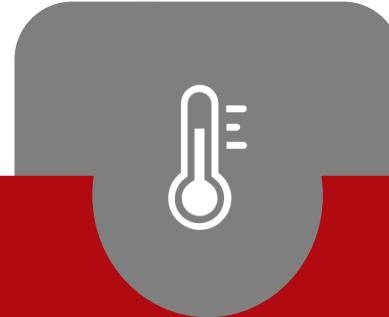
ISPUNJENJE POTRAŽNJE

Prilagođavanje proizvodnje toplote zasnovano na realnom vremenu ili predviđenoj potražnji za toplotom od strane korisnika, smanjujući prekomernu ili nedovoljnu proizvodnju toplote.

UPRAVLJANJE PRITISCIMA

Održavanje adekvatnog (optimalnog) pritiska u mreži kako bi se osiguralo da se toplota ravnomerno raspoređuje na sve povezane tačke.

REGULACIJA TEMPERATURE

Obezbeđivanje da isporučena toplota odgovara potražnji uz minimiziranje gubitaka energije. Ovo uključuje regulisanje temperature dovodne i povratne vode u mreži.

ENERGETSKA EFIKASNOST

Optimiziranje upotrebe primarnih izvora energije (kao što su gas, biomasa ili solarna energija) kako bi se smanjio otpad i emisije.

Šta donosi balansiranje toplotne mreže? Metode za balansiranje.

Prednosti/Koristi

Energetska efikasnost

Smanjuje gubitak energije uzrokovani pregrevanjem ili nepotrebni pumpanjem.

Udobnost korisnika

Obezbeđuje da svi korisnici u mreži dobiju adekvatno grejanje.

Produženi životni vek opreme

Sprečava habanje pumpi, ventila i bojlera usled prevelike potražnje ili fluktuacija pritiska.

Smanjenje troškova

Smanjuje operativne troškove optimizacijom korišćenja resursa.

Metode

Hidraulično balansiranje

- ❑ Podešavanje protoka u cevima kako bi se osiguralo da svi delovi mreže dobiju tačnu količinu toplote.
- ✓ Koristi ventile ili automatske kontrolere za dinamičko regulisanje protoka.

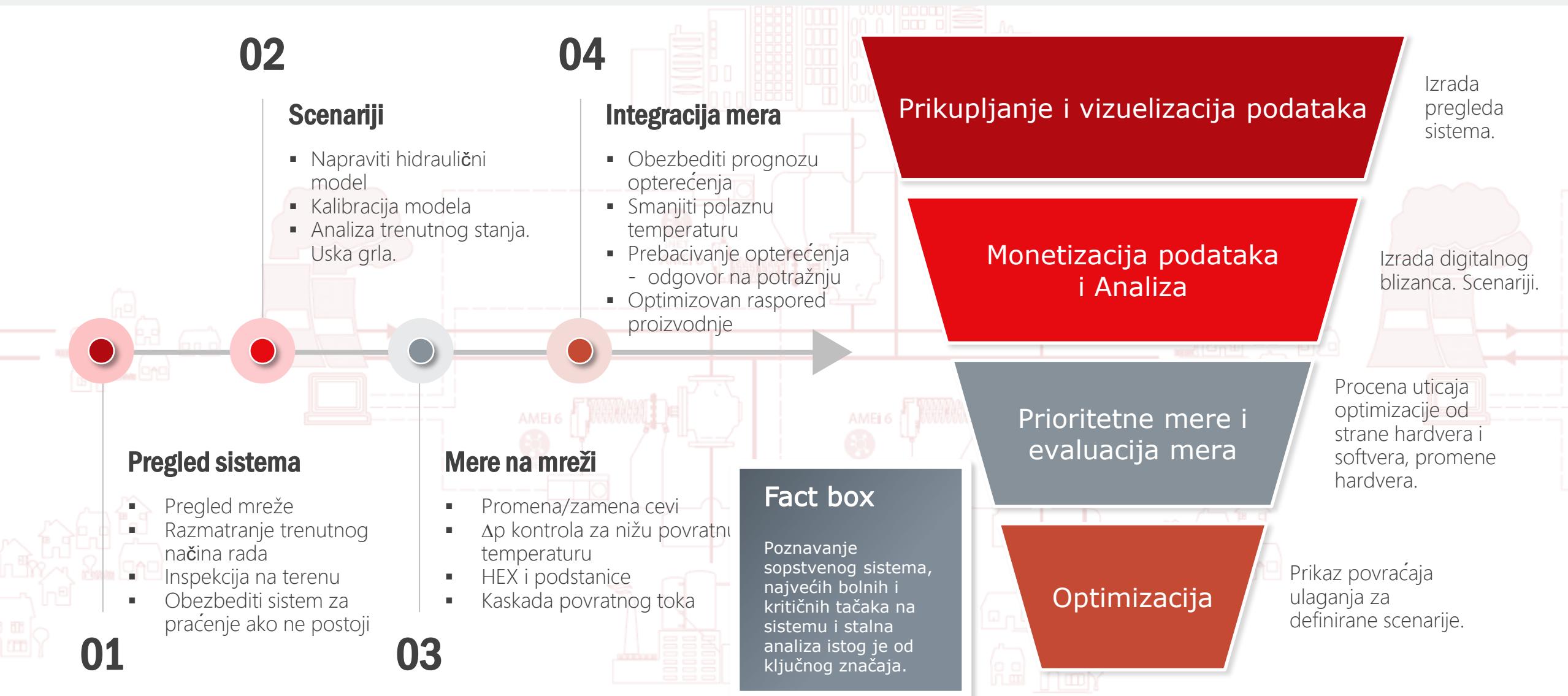
Temperaturno balansiranje

- ❑ Obezbeđivanje konstantnih temperatura napajanja u celoj mreži.
- ✓ Uključuje upravljanje izmenjivačem topline i kontrole mešanja kako bi se izbegla odstupanja temperature.

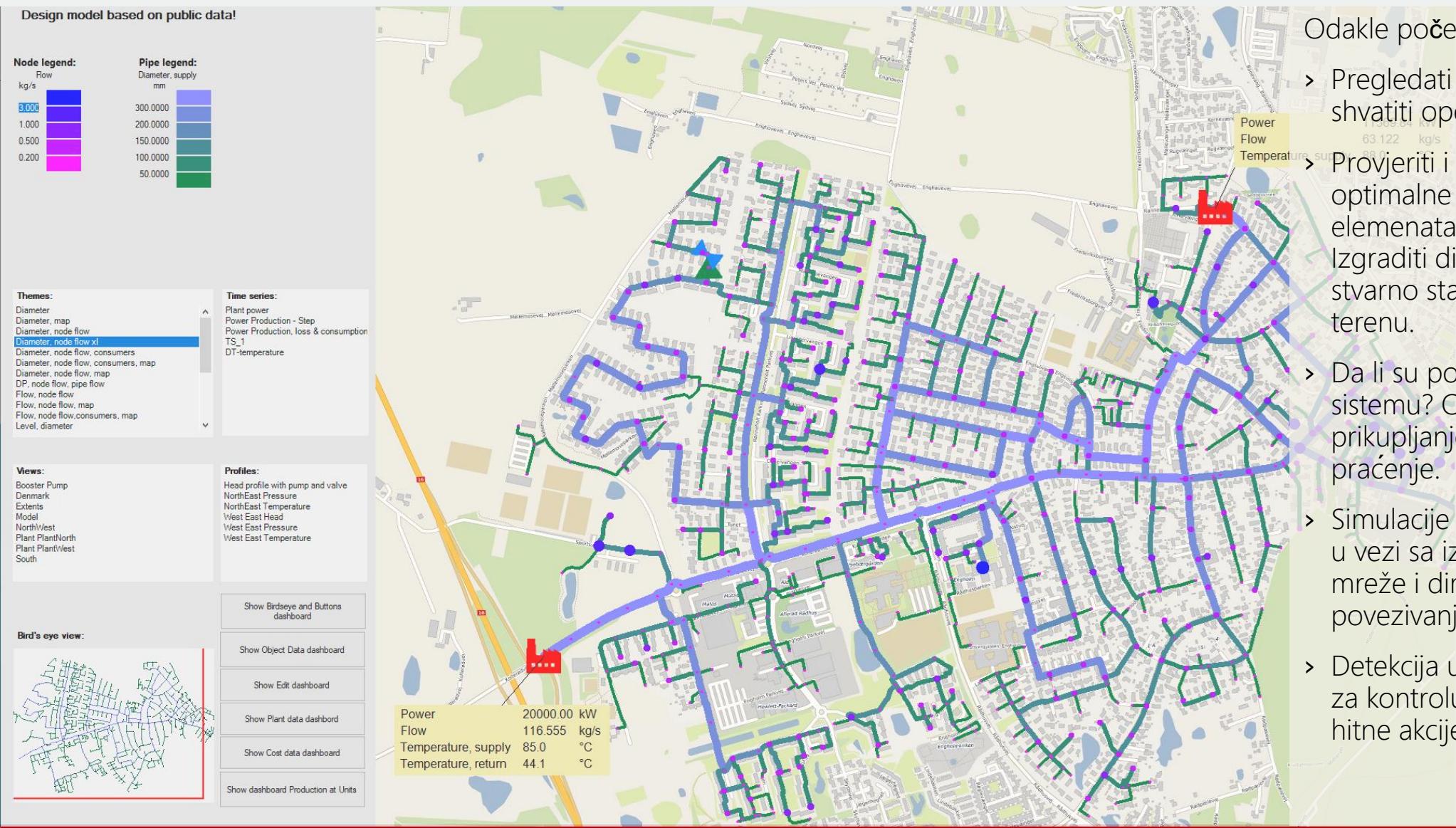
Dinamično balansiranje

- ❑ Podešavanje protoka i temperature skoro u realnom vremenu pomoću pametnih tehnologija.
- ✓ Balansiranje se kontinuirano optimizuje na osnovu stvarne potražnje i performansi sistema.

Koraci do efikasnog balansiranja i upravljanja

Koraci do efikasnog balansiranja i upravljanja

Odakle početi?

- Pregledati trenutni status mreže i shvatiti operativne režime.
- Provjeriti i potvrditi postojeći dizajn i optimalne dimenzije cevovoda i elemenata toplotnih podstanica. Izgraditi digitalni blizanac i proceniti stvarno stanje mreže. Inspekcija na terenu.
- Da li su potrebna dodatna merenja na sistemu? Obezbediti rešenja za prikupljanje podataka, analizu i praćenje.
- Simulacije različitih scenarija „šta ako“ u vezi sa izvorom toplote, rasporedom mreže i dimenzijama, načinom povezivanja zgrade sa mrežom
- Detekcija uskih grla i potrebnih mesta za kontrolu i balansiranje. Preporučiti hitne akcije.

Koraci do efikasnog balansiranja i upravljanja

The screenshot displays the Danfoss Leanheat® Monitor software interface. At the top, there is a navigation bar with the Danfoss logo, 'Leanheat® Monitor', and links for 'Dashboard', 'Devices', 'Alarms', 'Reports', 'Analytics', and 'Admin'. On the right side of the top bar, there are icons for notifications, user management, and a guest account for 'Eko toplane Banja Luka d.o.o. (Guest)'.

The main area features a map of Banja Luka with several green location markers indicating device locations. A sidebar on the left lists devices with their names and addresses:

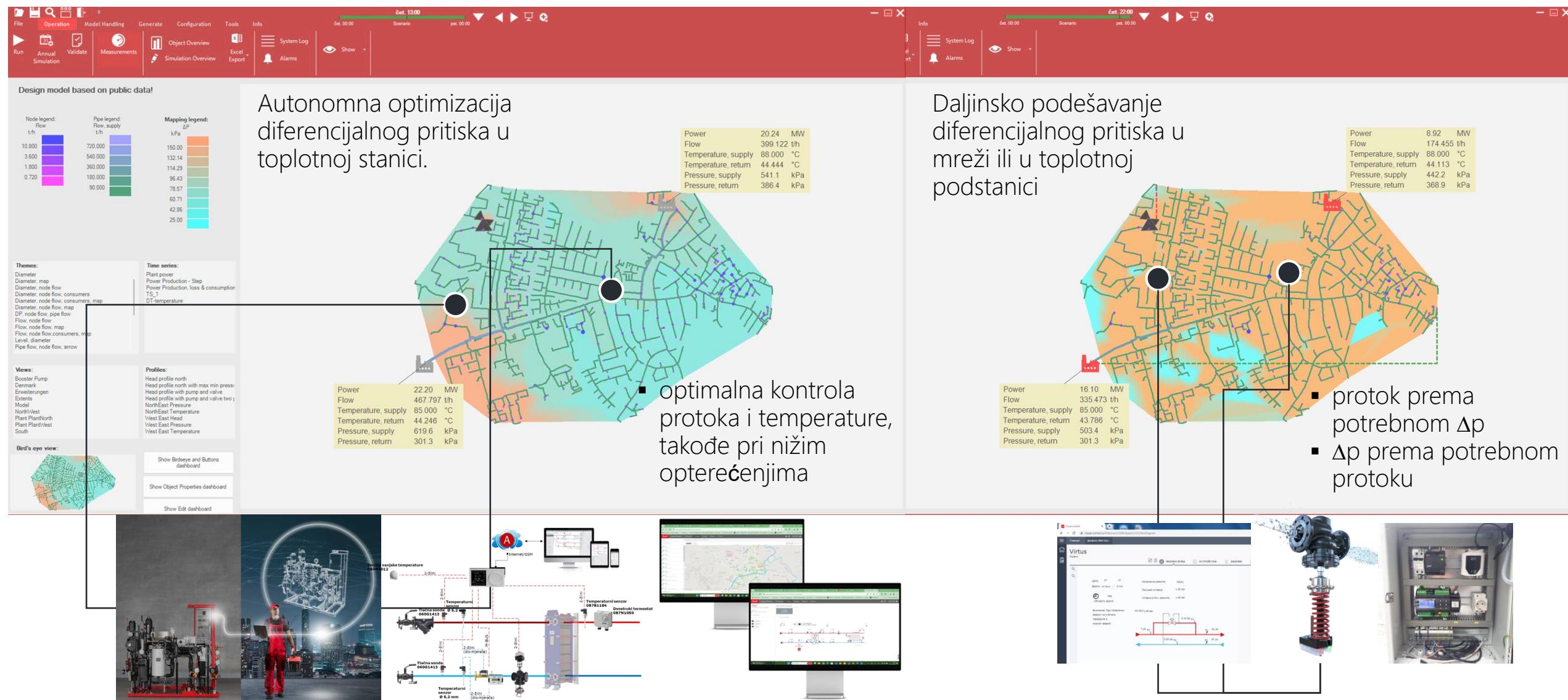
- TS-1 Knežopoljska 15
- TS-108 Jaroslava Pletićica 2
- TS-109 Vozdovacka 2
- TS-14 Beogradska 3
- TS-15 Beogradska 11

Below the map, there are three separate monitoring windows:

- Left Window:** Shows a schematic diagram of a heating system with various sensors (T1-T13) and actuators (S1-S3, P1). It includes a controller time display ('Controller time: Nov 9, 2024, 1:03 PM') and a list of connected devices.
- Middle Window:** Displays a map of Banja Luka with device locations and a detailed view of a specific site labeled 'CENTAR' with a meter reading of 1,457,019.0 kWh.
- Right Window:** Shows a graph of temperature over time for a specific device, with markers indicating different locations like 'KOCJAN VIJEĆNIČKI', 'STARČEVICA', 'REBROVAC', and 'Vrbas'.

Text at the bottom left: 'Prikupljanje podataka/informacija, praćenje, kontrola i benchmarking. Monetizacija podataka.'

Koraci do efikasnog balansiranja i upravljanja

Savršena temperatura povrata – Uticaj na sistem daljinskog grejanja

- ✓ Povećava efikasnost u kotovima sa kondenzacijom dimnih gasova.
- ✓ Povećava proizvodnju električne energije u TE za dato toplotno opterecenje.
- ✓ Povećava količinu iskorišćene topline iz niskotemperaturelnih izvora toplotne energije.

- ✓ niže operativne troškove, omogućava veću efikasnost i ekonomičnost
- ✓ manje gubitke u distribuciji toplote
- ✓ niža ulaganja, mogu se koristiti isplativija rešenja za cevovode
- ✓ povezivanje novih kupaca u delovima sistema sa ograničenim kapacitetom mreže ili proširenje mreže

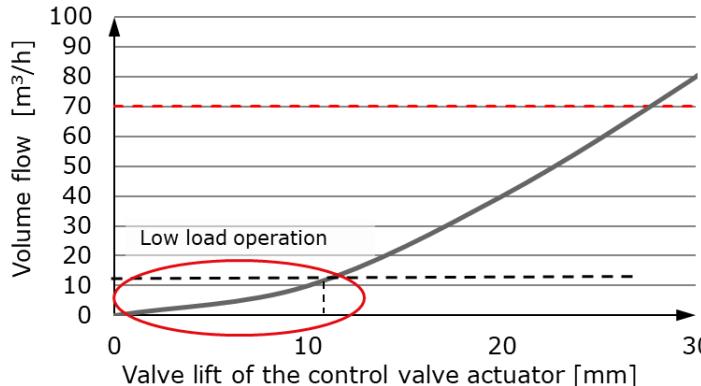
SDG Giessen, Njemačka - Optimalna hidraulična ravnoteža i savršena kontrola temperature u TP korišćenjem iSET rešenja

Izazov

- > Podstanica reguliše temperaturu napajanja sekundarne mreže preko izmenjivača toplice
- > Sistem dizajniran za pribl. 4MW (PTV + grejanje ~ 200 domaćinstava)
- > Sekundarno grejno opterećenje je značajno smanjeno zbog renoviranja
- > Velike temperaturne fluktuacije tokom rada sa delimičnim opterećenjem i tokom promene opterećenja
- > To je rezultiralo žalbama kupaca i oštećenjem izmenjivača toplice i ventila

Osnovni izazov:

- > Diferencijalni pritisak svih komponenti opada pri malim zapreminskim protokima
- > Diferencijalni pritisak je postavljen previšoko

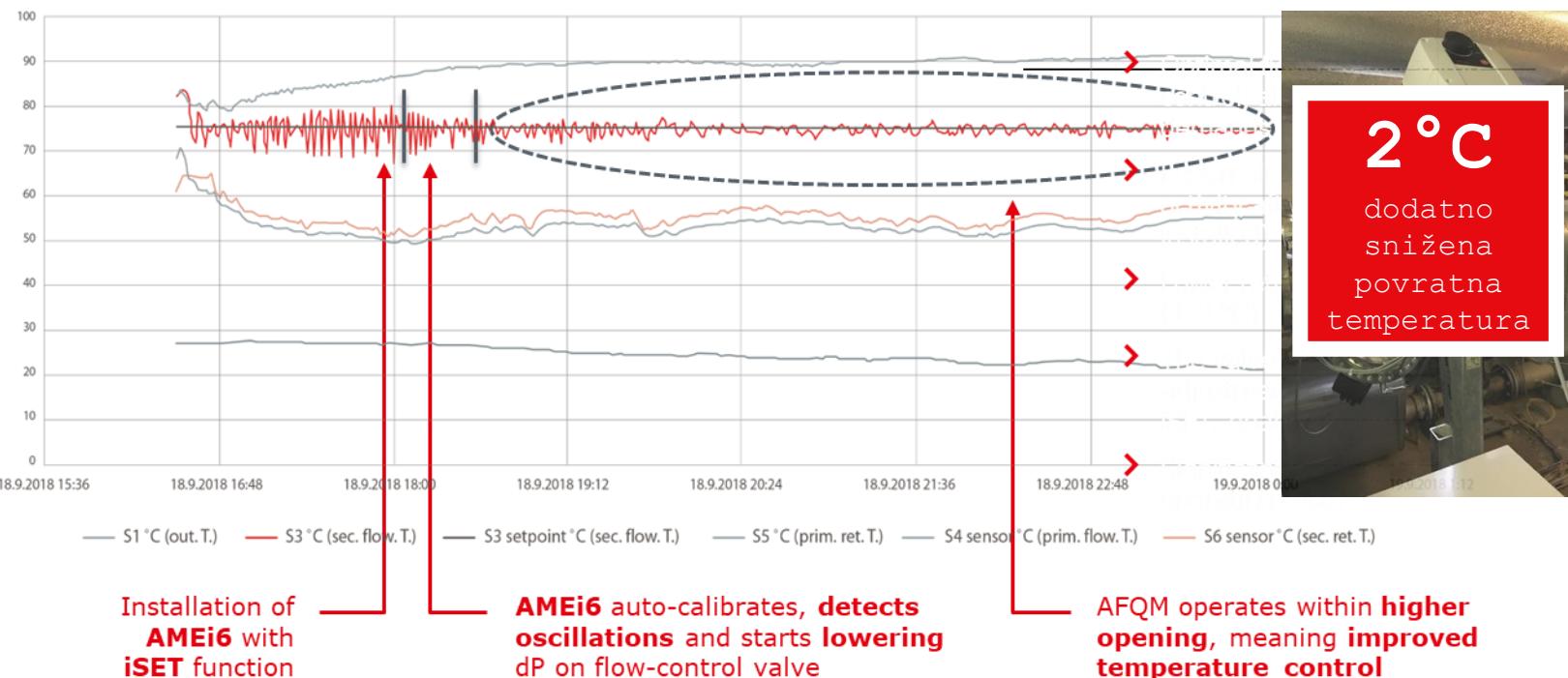
Rešenje

- > Potrebno toplotno opterećenje je pregledano (~2,5 MW)
- > Kvs vrednost kontrolnog ventila ispravljena
- > instaliran kombinovani ventil Danfoss iSET sa promenljivim efektivnim pritiskom
- > iSET nadgleda kontrolni ventil i ispravlja diferencijalni pritisak u ventilu ili sistemu u slučaju fluktuacija

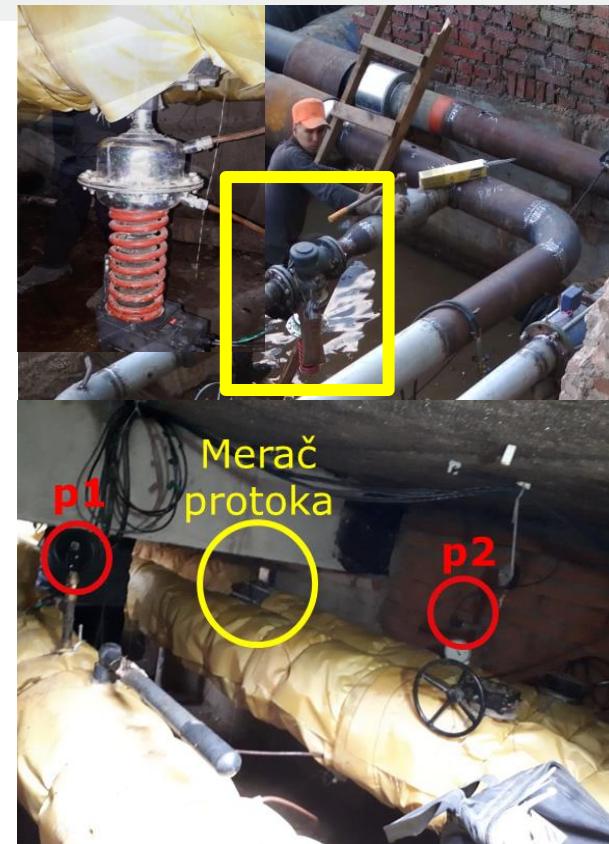
Rezultat

- > Optimalna kontrola protoka i temperature, pri nižim zahtevima
- > Niža temperatura povrata ($1-2^\circ\text{C}$)
- > Opseg podešavanja ventila je povećan pomoću iSET-a, omogućavajući bržu kontrolu
- > Značajno smanjeni operativni troškovi

Heinrich-Fourier_stage 6-8, Gießen

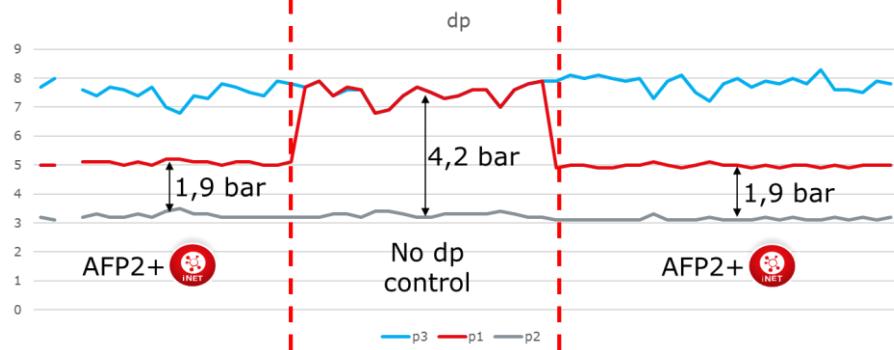

Kazan, Rusija – Optimizacija ΔT i Δp

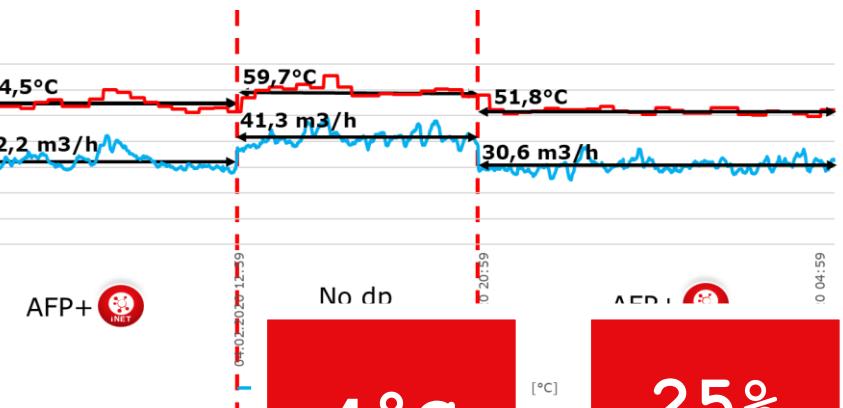

- Svrha: Optimizacija Δp grane
- Instaliranje iNET: VFG 22 (DN100) + AFP 2 + AMEi 6
- Magistralni cevovod: DN1500
- Grana: DN200

Δp sa ili bez kontrole pritiska

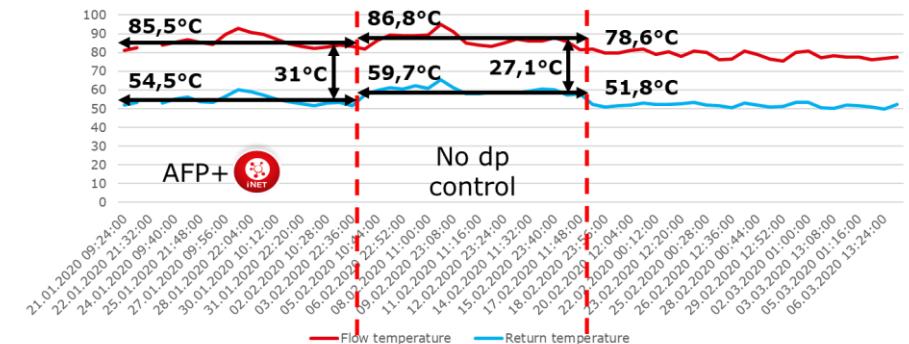
Zapreminski protok - povratna temperatura

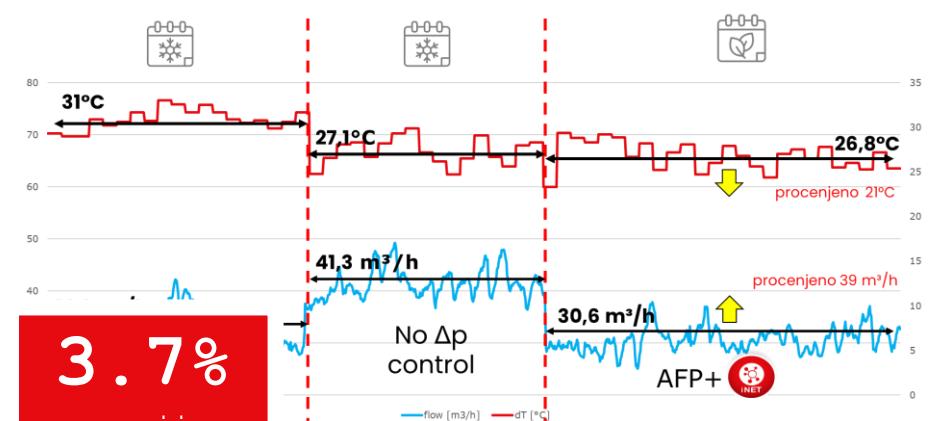
4 °C
veći ΔT

25%
smanjenje
protoka

Dovodna i povratna temperatura

Zapreminski protok / ΔT

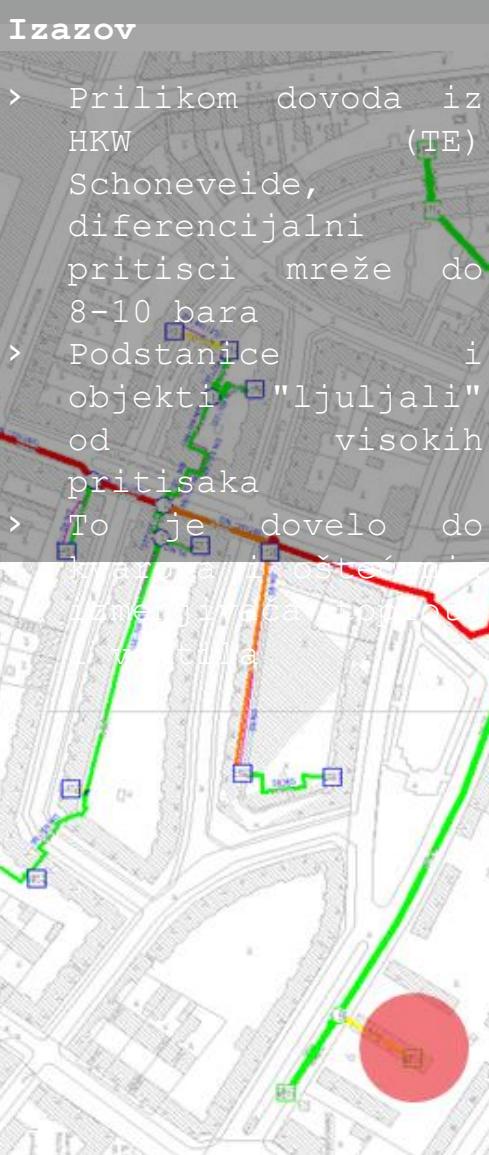
3.7%
manji
toplotni
gubici u
povratu

Balansiranje pritiska i protoka – Uticaj na sistem daljinskog grejanja

- ✓ Povećava/optimizuje **raspoloživi Δp** u mreži i raspodjelu po celoj mreži SDG, onemogućavaju pregrijavanje pojedinih delova sistema
- ✓ pruža **fleksibilniji** rad glavnih pumpi mrežne vode, smanjenje potrošnje električne energije i eliminaciju buke u TP
- ✓ pruža **efikasniji** rad pri manjem, baznom i vršnom opterećenju

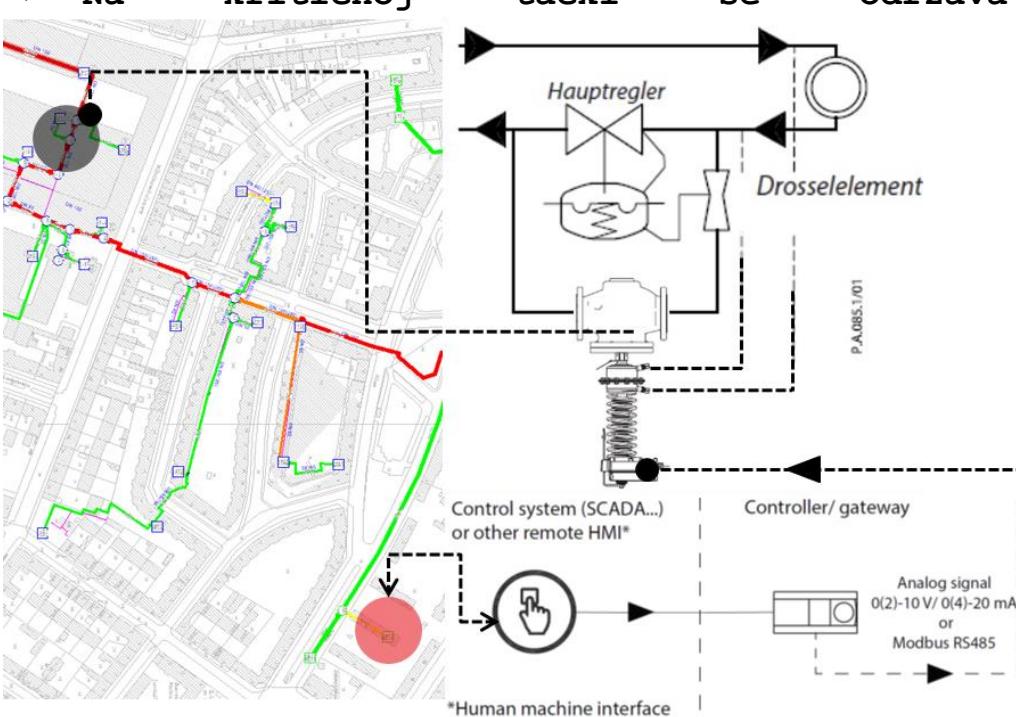
SDG Berlin Oberschöneweide, Njemačka - Optimalna hidraulična ravnoteža i savršena kontrola pritiska

Rešenje

- > Odvajanje mrežnog područja korišćenjem regulatora diferencijalnog pritiska sa specifikacijom dinamičke zadate vrednosti
- > Implementacija Danfoss iNET
- > Podešavanje regulatora diferencijalnog pritiska je definisano merenjem kritične tačke

> **Na kritičnoj tački se održava**

Rezultat

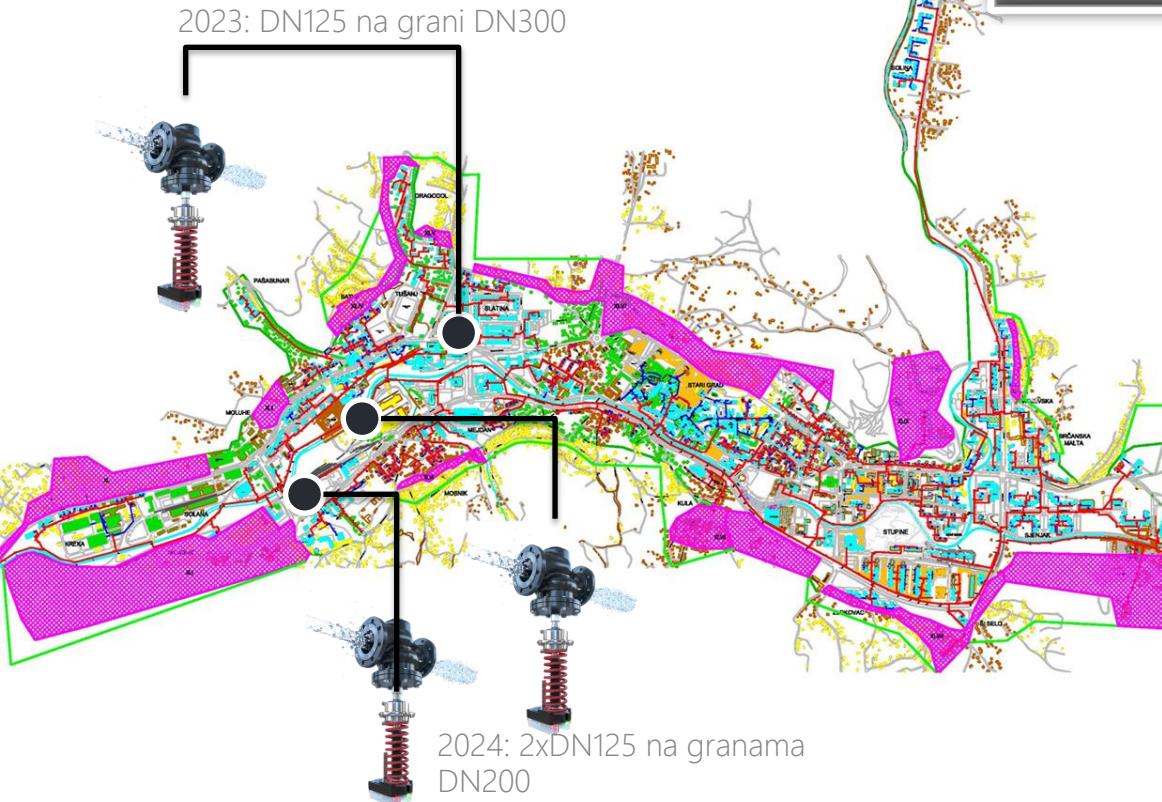
- > Eliminisani oscilacije pritiska i buka
- > Pregrijavanje područja toplotom je eliminisano
- > Nizvodni sistemi rade stabilno, nema više kvarova od puštanja u rad
- > Smanjeni operativni troškovi

ENGINEERING
TOMORROW

SDG Tuzla, Bosna i Hercegovina - Optimalna hidraulična ravnoteža i optimizacija protoka i pritiska

- 245,1 MWth priključeno u zgradama
- 200 km mreže SDG
- 1.780 toplovnih podstanica

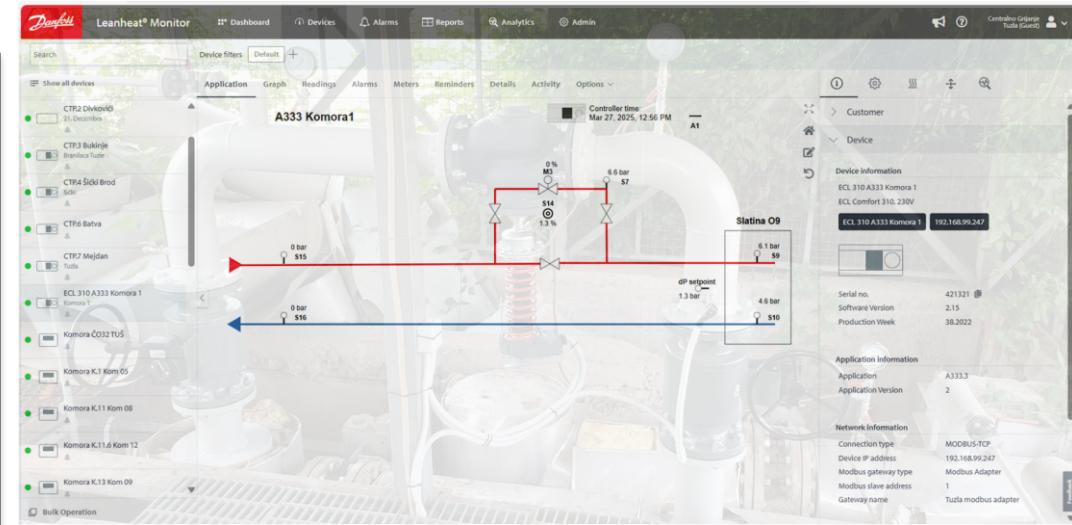

✓ Sva 3 iNET-a vodi Δp iz referentne podstanice, povezane preko ECL310 i Leanheat Monitor-a

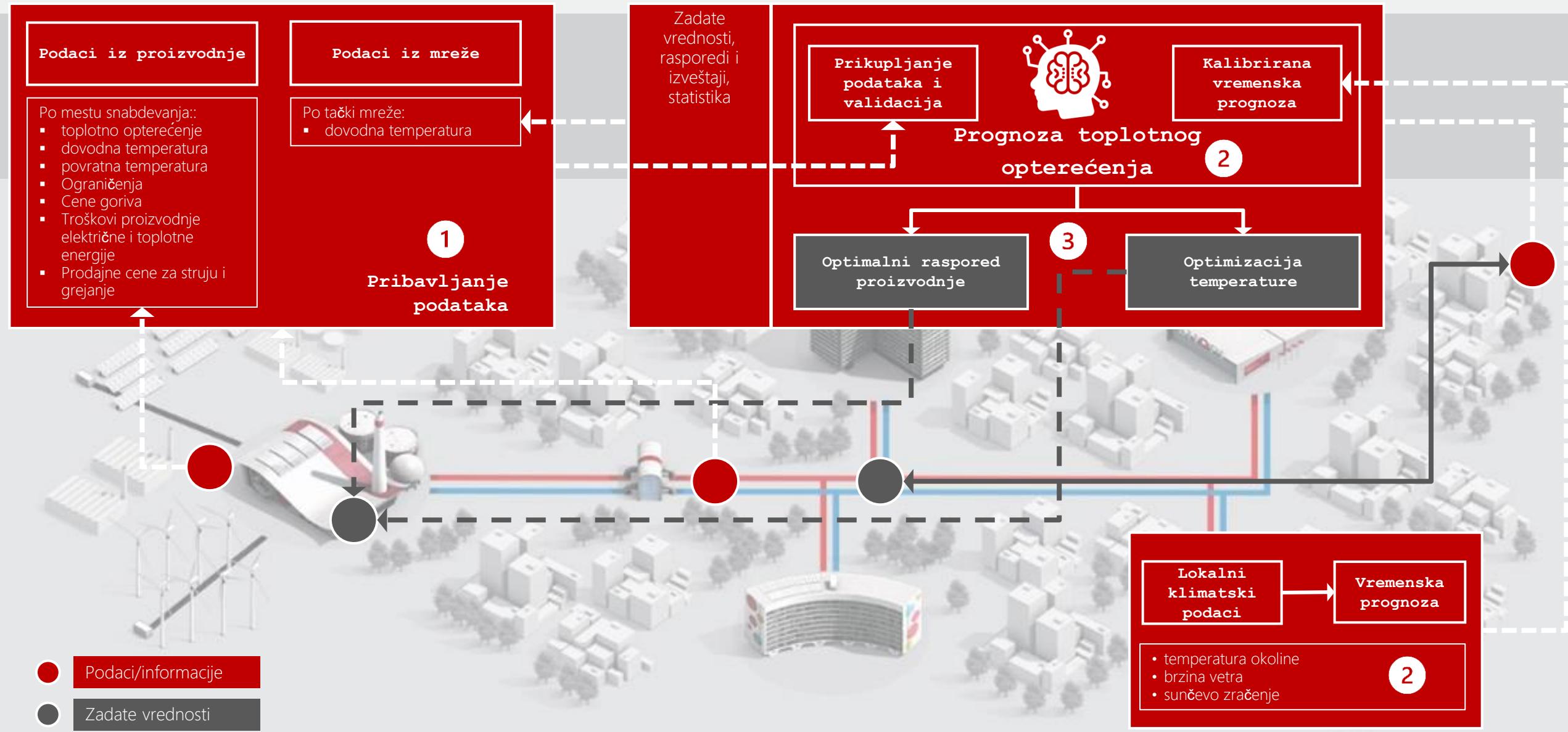
15%
smanjenje
protoka

≥ 1
bar
dodatnog Δp
u mreži

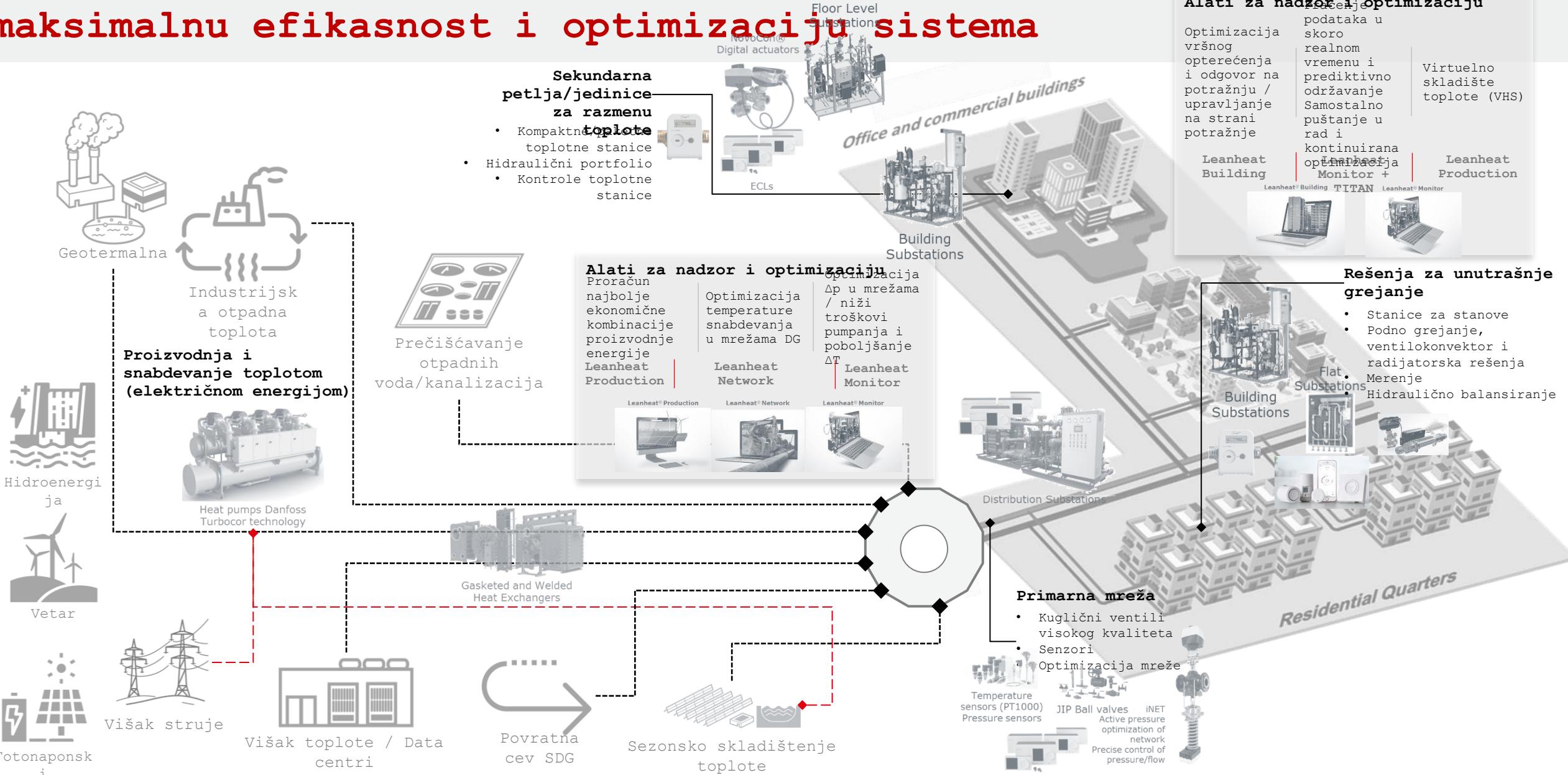
11%
smanjenje
potrošnje
el.
energije

Koraci do efikasnog upravljanja

Postizanje visokokvalitetnih topotnih mreža, uključujući maksimalnu efikasnost i optimizaciju sistema

ENGINEERING
TOMORROW

